

Knihovny současnosti 2000

Ve dnech 19.-21. září se již po šesté konala v prostředí Železných hor, ve studijním Junior centru v Seči celostátní konference Knihovny současnosti. První den bylo na programu nejprve vystoupení Věry Kubíkové z MŠMT. Ta informovala o vzniku programu „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“, který knihovnám umožnil přístup k řadě cenných zdrojů. Mimo jiné uvedla, že prakticky všechny vysokoškolské knihovny, Knihovna AV ČR, Národní knihovna ČR i velké státní vědecké knihovny díky tomuto programu mají přístup do databáze Web of Science. Ještě šířeji se zapojily české knihovny (v dubnu 2000 bylo zaregistrováno 105 knihoven včetně veřejných) do projektu EIFL-Direct, který zpřístupňuje plnotextové databáze odborných zahraničních periodik. Po ní hovořila Adéla Rubešová o informačních zdrojích o Evropské unii v České republice. Zmínila se o Regionálních evropských informačních střediscích, z nichž některá (v Brně a Havlíčkově Brodě) pracují v prostorách knihoven.

Krátce před přestávkou pak představitelé Sdružení knihoven a Nadace knihoven České republiky ocenili dvě knihovny a 10 knihovníků medailemi Z.V. Tobolky. Toto nové knihovnické ocenění převzal pro Parlamentní knihovnu, kde dříve Z.V. Tobolka působil, ředitel dr. Karel Sosna a pro Regionální knihovnu v Karvině, která úspěšně reprezentovala v letošním roce české knihovnictví v zahraničí, náměstek ředitelky ing. Vladimír Písečný. Za rozvoj českého knihovnictví si medaili odnesl ředitel Národní knihovny ČR dr. Vojtěch Balík, významní pedagogové prof. dr. Jiří Cejpek, CSc. a docentka dr. H. Vodičková, CSc. a také ředitel Moravské zemské knihovny dr. Jaromír Kubíček. Medaile byly uděleny též za celoživotní práci v oboru knihovnictví. Severní Čechy měly dva kandidáty: Václava Carvu z Liberce a Jarmilu Traegrovou z Teplic (v jejich nepřítomnosti medaile pro ně převzali zástupci státních vědeckých knihoven, kde po dlouhá léta oba působili), z Hradce Králové byla oceněna dr. Vlasta Hamplová, z Plzně Ivanka Komorousová a z Prahy dvě knihovnické legendy: dr. Evžen Lukeš a dr. Boris Mědílek.

Po přestávkě přivítali účastníci konference zástupce Ministerstva kultury. Náměstek ministra kultury ČR Ilja Racek a ředitelka odboru literatury a knihoven Eva Kantůrková dost neúspěšně obhajovali text knihovnického zákona, který byl krátce před konferencí odeslán z Ministerstva kultury do Rady vlády. Poté Jaroslav Winter zhodnotil celostátní akci Březen – měsíc internetu, na jejímž úspěchu se podílelo 119 knihoven. Na něj navázal Vít Richter s informací o letošním Týdnu knihoven a o programu Veřejné informační služby knihoven. Tečku za prvním dnem konference udělal raut sponzorovaný firmou Albertina icome, Suweco spol. s.r.o. a 3M Česko.

Druhý den probíhal již tradičně v sekcích. Oproti předchozím letům byla nabídka ještě bohatší. Účastníci si totiž mohli vybrat dokonce mezi třemi tematickými bloky: blok Internet a knihovny, o němž byl již tradičně největší zájem, moderoval autor této zprávy, část Informační zdroje řídila Ivana Kadlecová a o zdařilý průběh bloku Mimoškolní vzdělávání knihovníků se postarala Zlata Houšková. Ti, kteří se do Seče nedostali, najdou většinu příspěvků ve sborníku, který byl k dispozici hned první den konference. Druhý den pak

účastníci sekce Informační zdroje dostali do rukou i dodatky ke sborníku, protože nedopatřením nebylo několik přednášek do jeho oficiálního vydání zařazeno. Z nich mne nejvíce zaujal referát Jaroslava Šilhánka o zkušenostech s provozem rozsáhlých elektronických informačních zdrojů. Ty jsou totiž poučné nejen pro vysokoškolské knihovny, ale i pro státní vědeckou knihovnu, kde pracuji.

Počet přihlášených do sekce Internet a knihovny nutil moderátora omezovat referující, aby nehovořili déle než 15 minut. Většina z nich byla velmi disciplinovaná a limit dodržela. Své příspěvky přednášející nečetli, ale spíše je ilustrovali názornými tabulkami, grafy a prezentacemi v PowerPointu. Zajímavá byla vystoupení Evy Svobodové z Národní knihovny ČR a Zuzany Hájkové z SVK v Českých Budějovicích - obě hovořily o sdílené katalogizaci v prostředí Souborného katalogu CASLIN, avšak jedna z pozice jeho provozovatele a druhá z pohledu účastníka, který do katalogu záznamy dodává. Zájem posluchačů vyvolaly i přednášky věnované reformátování dokumentů, neboť to je jedna z cest, jak zachránit ohrožené fondy. V této sekci zazněly i přednášky, jež nebyly včas dodány do sborníku: Knihovní informační systém jako služba (Radek Šourek z firmy Sefira), Tvorba souborů autorit v kooperačním sdružení českých knihoven (Zdeněk Bartl z NK ČR) a Přípravované projekty digitálního zpřístupnění dokumentů (Petr Břicháček z AiP Safe s.r.o.). Maratón přednášek zpestřila i diskusní vystoupení Jana Kastla o informačním agentovi, Magdy Moškořové o novém automatizovaném systému karvinské knihovny, Martina Svobody o virtuální polytechnické knihovně, Hanuše Hemoly o unifikovaném portálu referenčního střediska a Františky Vrbenské o aktivitě Modrý štít.

Poslední den konference vyslechli účastníci přednášky společně v hlavním sále. Nejprve promluvil Martin Svoboda o legislativním zázemí služeb knihoven. Po něm Blanka Koubová vysvětlila přítomným, o jaké granty budou moci v příštím roce usilovat. Živým projevem potěšil náměstek ředitele ÚSIS Petr Kohout, hovořící o informačním systému veřejné správy. Naproti tomu výklad Hany Masopustové k autorskoprávním aspektům knihovnických služeb účastníkům konference bez právního vzdělání příliš nepomohl. Závěrečné slovo patřilo jednomu z pořadatelů, Josefu Vlčkovi, který konstatoval, že největší účast byla zaznamenána druhý den jednání. Toho dne bylo vydáno 355 lístků na oběd, přičemž početnější účast letos byla zaznamenána z větších odborných knihoven než z menších veřejných biblioték. Oznamil rovněž, že příští, devátý ročník (dva ročníky se totiž konaly v Hradci Králové) se uskuteční opět v Seči ve dnech 11. až 13. září 2001.

Aleš Brožek